

Feitsgedichten . (Blauwlering Anton Kerkweg,
maart 2012, Oude, april
C. Buddingh' 2012)

Ode aan de fiets

voor Wim de Vries

Ook jij bent, weet je nog wel, als vervoermiddel voor
de rijken begonnen: deftig besnorde
heren in deftig, duur tweed
met hun donzige dames freewheelend over
rustieke weggetjes, waar zelfs geen boer
het landschapsschoon durfde bezoedelen.

En nu: zo proletarisch dat je weer
een statussymbool dreigt te worden voor dikke
managers die op hun Jag
of MG uitgekeken geraakt zijn: geen nood:
als ze een paar keer 's avonds hun dijspieren voelen
ga jij wel naar hun chauffeur.

Nee, jij bent en je blijft wat je nu al zo'n halve eeuw
mocht zijn: het verlengstuk van armeluisbenen:
kijk 's morgens maar eens, om zo'n uur
of zeven, als de eerste fabrieksfluiten gaan:
langs nog dichte garagedeuren zwermen ze
dan bij tienduizenden aan.

Daarom is het goed in een stad of een dorp te wonen
waar veel fietsers zijn: bovendien ben je reuk-
en geluidloos – nu goed ja, je piept
en kraakt soms een beetje, maar 't raderwerk
dat voor een grijpstuiver jouw wielen laat draaien
is nog veel meer door roest aangevreten.

Vandaag of morgen hoor je de klap: nu al zwermen
hier en daar Lancia's, Studebakers en Bentleys
als lemmingen over de wegen.
Al is de Mercedes ook nog zo snel,
wij op de fiets achterhalen hem wel
en dan wordt het lachen geblazen!

Uit: *Het handt opmet zachtjes reijnen*
(1976)

Jan Kruijper

RAMP

Ik had een eigen zadel, op de stang.
'k Zat liever daar dan achterop de fiets,
want voor kon 'k uitkijken, achter zag 'k niets,
behalve vaders jas, waaraan 'k me, bang
te vallen, met twee handen vasthield; iets
wat voor niet hoefde. - 'k Zat voorop, maar lang
duurde het niet, of 'k viel toch: het bedwang
van 't stuur was vader even kwijt, er blies

een stormwind over de Marathonweg.
'k Rolde over de kinderhoofdjes, en eer
'k het wist was 'k aan de overkant. 't Verkeer
was weggebleven van die lange, rech-
te weg, die februariochtend. 'k Zeg
(ik hoor het nog): naar school wil 'k nu niet meer.

uit: *Sonnellen* (1973)

Gerret Koning

't Fietspompje.

Je zou gaan fietsen als een kind van zeven.
Een 'rijwiel' heette 't, dat vond je eerst wel
Vreemd, om een andere naam te geven
Aan wat een fiets is. 't Mooiste was de bel,

Die tingelen kon, als je een hoek omwilde.
Maar dat mocht later pas. 'Blijf in de straat,
En trek je jas aan, 't is te koud.' Ik rilde,
Maar wat gaf dat in mijn rijdersstaat?

Ik heb nadien, van accident tot total loss,
Zo menig stalen paard versleten; er zullen
Er niet meer volgen; want mijn bel zit los
En mijn pompje kan geen band meer vullen.

uit: alle vles is gras (1969)

Gery van der Linden

Voorwaarts!

ik kies
mijn grimmige gezicht

terwijl
ik de fiets rijd
door nauwe stukken straat
waar vrachten staan gestapeld
de sjouwer zijn tijd neemt

het automobiel wrikt zijn wiel
tegen de stroom die tijd heet

ik toon
mijn achterste benen
de punt in mijn jas
voor dolende amerikanen
dagbraaiers doordraaiers doodzoekers
burgers van buiten bewoners aan grachten

ik haal
de krachten uit mijn wiel
stuur aan
stuur aan
voorwaarts!

uit: Deaustelling (1978)

Ad Kinderent

OP DE FIETS

Een nuchter fietser op de gracht: wat valt
dat is een herfstblad – licht stijgt op.
Nóg is er geen gevoel van kortste dag.

Maar keert het licht, dan keert de fietser ook
de stad de rug toe, kiest rivier voor gracht,
sneeuw op de buitenweg voor stadse prak.

Wat voedt nog zijn herinnering: de damp
die geurt bij 't uitdoen van een regenpak?
Ging ooit Sebastiaan naar Duivendrecht?

Komt lente, lost de eenzaamheid zich op
in wie hij tegenkomt de Amstel langs:
de fietsers met hun hand omhoog als vrienden.

Zo voelt wie de beslotenheid verliet,
bedreigd door damp van snelverkeer, zich thuis
voorbij de weiden achter zijn bureau.

Maar op een zomerdag slaat hij voorbij
de brug linksaf, wil de rivier ten einde:
komend van Ouderkerk zoekt hij weer stad.

Na molen en begraafplaats wordt het stil:
'Zo eeuwig fietsen!' gaat het door hem, en
geen mens ziet dat zijn fiets de lucht in wil.

Uit: Ephemeren van Landschap (1979)

Jan Kal

MONT VENTOUX

dichten is fietsen op de Mont Ventoux,
waar Tommy Simpson nog is overleden.
onder zo tragiese omstandigheden
werd hier de wereldkampioen doodmoe.

op deze col zijn velen losgereden,
eerste categorie, sindsdien tabu.
het ruikt naar dennegeur, Sunsilk Shampoo,
die je wel nodig hebt, eenmaal beneden.

alles is onuitsprekelijk vermoeiend,
de Mont Ventoux opfietsen wel heel erg,
waarvoor ook geldt: bezint eer gij begint.

toch haal ik, ook al is de hitte schroeiend,
de top van deze winderige berg:
ijdelheid en het najagen van wind.

Mont Ventoux, 1 aug. 1971

39
*Uit: Fietsen op de Mont Ventoux
(1974)*

T. van Deel

Vereenzelviging

Voor de fietser met oorkleppen,
met knijpers in zijn pijpen,
kappen aan zijn stuur,
die ik nu haast geworden ben,
schaamde ik me vroeger al.

Art: Recht onder de merels

(1971)

H. van Teeplingen

FAMILLE

De baron fietst rond.
Uit zijn bel met monogram
klinken madrigalen.

Zijn moeder op het gazon
met zilverspar en zonnewijzer
begiet de livrei harer bijen.

Vader dommelt in de grond.

Uit: De baron fietst rond (1966)

Robert Anker

DE BROEKBEWAPPERDE MENS

Dat er altijd maar die bron zou zijn
die reikt tot in de hemel.
Het is de mens die op de kemel
des woestijns ons doortrokken hebbend
steeds rechterop
van waterput tot avondkleding
ons nu verlaat voor wat hij denkt
te zijn op de bedijkte dijk:

de broekbewapperde mens!

Die nu omkeert en afdalt
voor een bagagedrager
(en een broekklem)
zeggende:
waggen psalmen verreijkers
en voordewindse liederen
inleveren bij de windmolen
die de dood vermaalt
tot hevige aanwezigheid
angst en vreze te behouden.

Spring maar achterop bij de mens!

*uit: De broekbewapperde mens
(2002)*

Antonie Kerkeweg

ODE AAN DE FIETS

Zo roerloos als kan in beweging; met
mist op de wei nog het liefst – wel
licht is het dan maar niets is er
dat iets hoeft te zijn al, geen koe
en geen hek en geen stad in de verte;
wat er is, is alleen maar een fiets
met aan weerszij draaiende benen.

Ook trap je, hoe ver ook van huis
en hoe donker de nacht, met gemak
zelf je vriendelijk licht bij elkaar.
En is soms je koplamp kapot,
zingt altijd nog je dynamo,
wat ook al zo prettig geruststelt.

Maar vooral, als je aankomt, je bent
het dan helemaal zelf die aankomt –
leeg, opgewekt, hondsmoe.

Zo moet het straks ook vooral
jij zijn en geen ander die stilvalt.

Uit: Al flinkend (2001)